

Duurzaamheid Gemeente Geldrop-Mierlo

Naslagwerk bij

Presentatie Raad

25 augustus 2025

**samen
duurzaam**

Geldrop-Mierlo

Team Duurzaamheid en afval

Julie Jentjens	Regionale Energie Strategie (RES MRE), Duurzame opwek, Energiehuis Slim Wonen (EHSW), VvE's, Subsidieregelingen
Yente van de Dungen	Warmtetransitie, handelingsperspectieven , Warmteprogramma, Energiehuis Slim Wonen (EHSW), Samenwerking met Anna ziekenhuis, communicatie
Yasmine Bal	Bedrijven, Energiehubs, Energiemonitoring, verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties
Joost Knüppe	Klimaatadaptatie, Biodiversiteit, Natuurvriendelijk Isoleren (NVI), Soortenmanagement Plan (SMP), Natuurinclusief bouwen
Erica Derijcke	Laadpalen, MVOI
Kirsten Sweegers	Scholen, Gevel- en boomspiegeltuinen, Energiebesparing, Stimuleringslening
Vacature afval	Nog in te vullen; taken worden tijdelijk door Yasmine overgenomen, waardoor zij beperkt toe komt aan de hierboven genoemde taken
Huidige aantal FTE	circa 4 FTE
Financiering	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Toegezegd tot in ieder geval 2030

Wat staat er in dit naslagwerk?

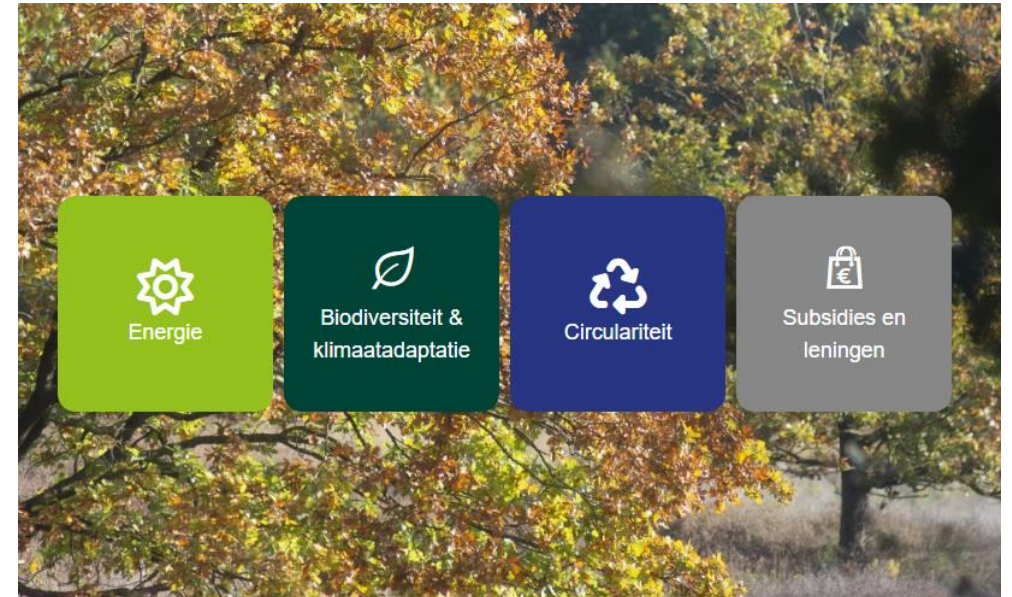
- Doelstellingen en uitvoering Programma Duurzaamheid
- Belang van duurzaamheid
- Onderwerpen
 - Energie
 - Biodiversiteit
 - Klimaatadaptatie
 - Circulariteit
- Branding en communicatie
- Blik op de toekomst

- Containerbegrip 'duurzaamheid':
- Samenhang met andere onderwerpen
- Altijd afwegingen
- Korte termijn vs lange termijn
- Er gebeurt veel
- Relatief nieuw onderwerp

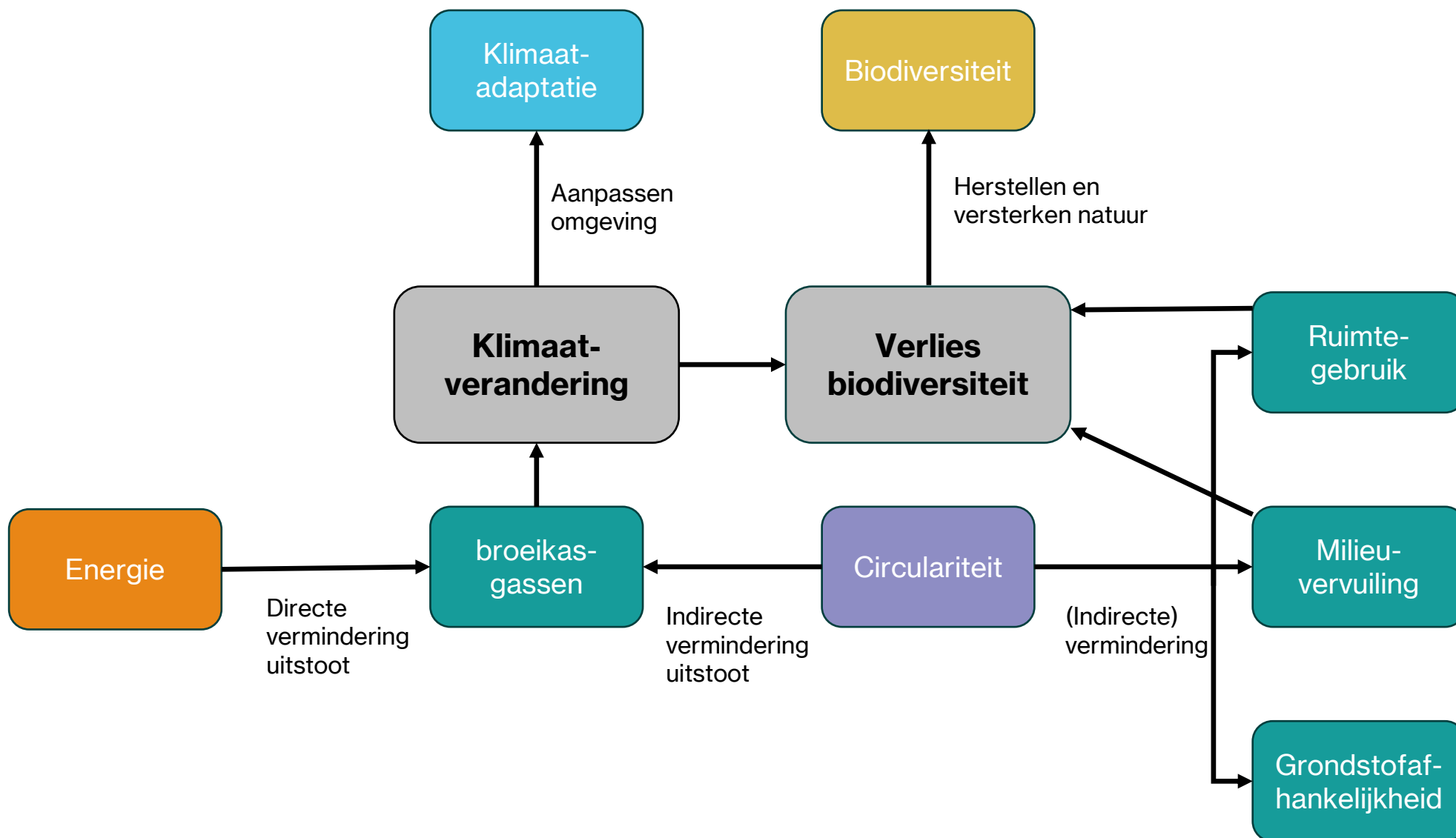
Elke duurzame keuze die nu niet gemaakt wordt, betekent steeds grotere en kostbaardere uitdagingen in de toekomst.

Onderwerpen

- Energie
- Biodiversiteit
- Klimaatadaptatie
- Circulariteit/Circulaire economie

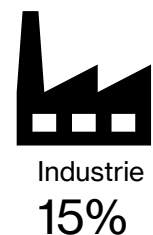
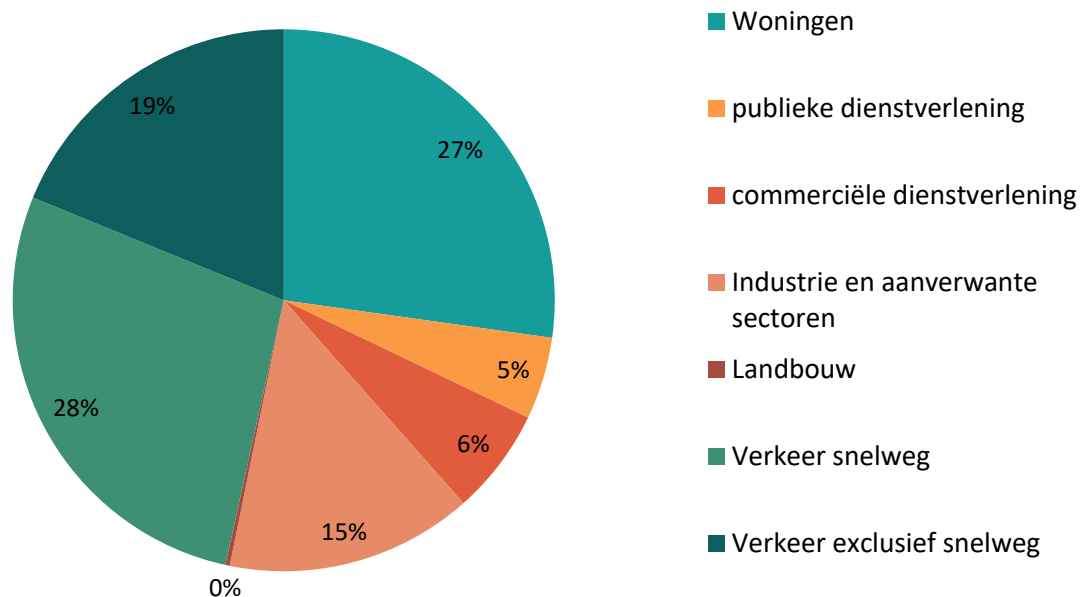

Duurzaamheid - hoe zit het?

Energie - hoe zit het?

CO2 uitstoot Geldrop-Mierlo (2023)

2017 → 2023
Daling 4%

2017 → 2023
Daling 40%

2017 → 2023
Daling 25%

Energie – doelen (landelijk)

Doelstellingen	2030	2040	2050
broeikasgassen	55% minder t.o.v. 1990	90% minder t.o.v. 1990 (klimaatplan)	klimaatneutraal
Aardgas	1,5 miljoen gebouwen aardgasvrij		Aardgasvrij
Opwek	35 TWh grootschalige duurzame elektriciteit		

Energie – doelen (gemeente)

Thema duurzaamheid

- In 2026 is de CO₂-uitstoot met 35% afgenomen t.o.v. 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.
- In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 30% van de panden energielabel B of beter heeft
- In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor blijkt dat bij 10% van de woningen de hoofdverwarmingsinstallatie niet op aardgas werkt.
- In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 45% van de panden zonnepanelen heeft.
- In 2026 wordt op minimaal twee bedrijventerreinen samengewerkt om netcongestie tegen te gaan en/of CO₂ reducerende maatregelen te nemen.

Thema Mobiliteit

- In 2027 is het openbaar vervoernetwerk verbeterd.
- In 2031 zijn fietspaden verbeterd.

Energie – wat doen we zelf?

- Stimulering duurzaam vervoer medewerkers
- Elektrische auto's (toezicht en handhaving, buitendienst)
- Schoon- en emissieloos bouwen
- Opstellen plan voor verduurzamen eigen vastgoed
- Verduurzamen eigen vastgoed (verlichting, zonnepanelen, hybride warmtepompen)
- Energiemonitoring
- MVOI
- Duurzaam bouwen scholen en IHP

Energie – acties

We verminderen CO2-uitstoot en bereiden ons voor op aardgasvrij wonen

- Bedrijven: Milieubarometer, subsidieregeling energiehubs, deelname regionale aanpak bedrijventerreinen en toezicht labelplicht kantoren en energiebesparingsplicht
- Inwoners: Bewonersreis, Energiehuis Slim Wonen en Stimuleringslening
- VvE's: Ondersteuningsaanbod met voorlichting en cursussen
- Maatschappelijke organisaties: Subsidieregeling voor duurzame maatregelen
- Warmteprogramma en handelingsperspectieven: duidelijkheid geven over het alternatief voor warmte en benodigde aanpassingen aan gebouwen

Energie – acties

We helpen mensen die de energierekening niet meer kunnen betalen

- Hulp op Maat, witgoedregeling en uitdelen energiebesparende producten

We faciliteren elektrisch rijden en deelmobiliteit

- Laadinfrastructuur en deelauto's

We kijken waar opwek van hernieuwbare energie mogelijk is via grootschalige opwek (zon op land/dak)

- Regionale Energiestrategie en regionale samenwerking

Voor een uitgebreider overzicht zie ook jaarverslag

Energie – uitdagingen

- Netcongestie
- Natuurvriendelijk isoleren
- Onduidelijkheid wet- en regelgeving landelijke overheid

Energie – blik op de toekomst

- Subsidieregeling lokale aanpak isoleren en Groene Zone Isoleren
- (regionale) afspraken woningcorporaties
- Warmteprogramma (informerende sessie in november)
- Ontwikkeling Energiehuis / duurzaamheidsloket
- Bewonersreis met ondersteuning
- Nieuwe witgoedregeling
- Soortenmanagementplan
- Versimpelen verduurzamen (regels en vergunningaanvraag
- Netbewust bouwen

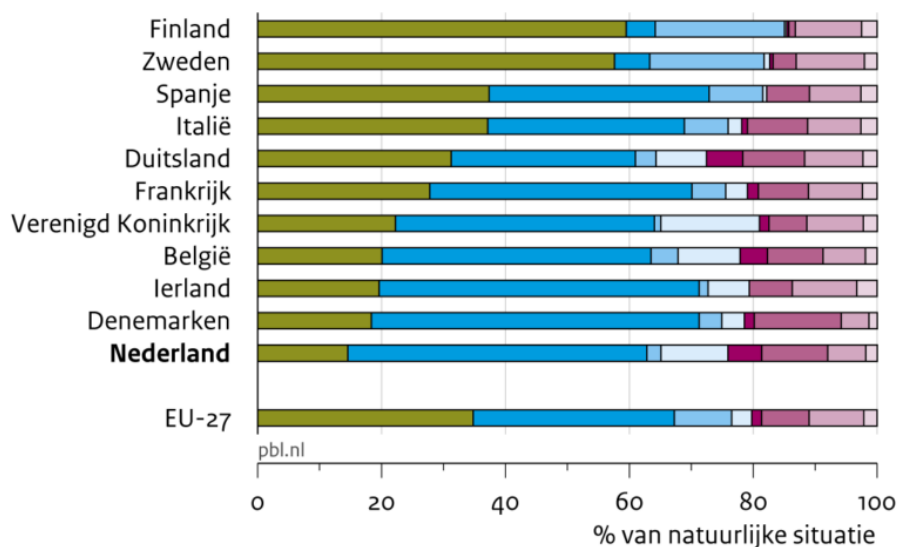
Energie – partners en samenwerking

- RES MRE
- Energiehuis Slim Wonen
- Buurkracht
- VvE belang
- Woningcorporaties
- Enexis

Biodiversiteit – hoe zit het?

Hoe groter de variatie in wezens die samenwerken in een ecosysteem, hoe groter de capaciteit van dat ecosysteem om schokken te weerstaan en leven te ondersteunen.

Oorzaken van verlies aan biodiversiteit in Europa, 2010

Biodiversiteit
Overgebleven
populatieomvang

Areaalverlies
Landbouw
Bosbouw
Stedelijk en overig

Kwaliteitsverlies
Stikstofdepositie
Versnippering
Verstoring
Klimaatverandering

Biodiversiteit – doelen (Europees)

Doelstellingen	2030	2040	2050
Herstel natuur	Minimaal 30%	Minimaal 60%	Minimaal 90%

Biodiversiteit – doelen (gemeente)

Thema doorlopend Groen

- In 2027 is het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant gerealiseerd.
- In 2030 zijn minimaal drie ecologische verbindingen aangelegd of versterkt
- In 2030 bestaat het bosareaal voor ten minste 45% uit loofbos.

Thema multifunctioneel landelijk gebied

- In 2029 zijn alle nieuwe ruimtelijke initiatieven in het (agrarisch) buitengebied aantoonbaar geïntegreerd met natuur en landschap
- In 2028 bestaat minimaal 7,5% van het (agrarisch) buitengebied uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels

Thema leefbare, groene wijken

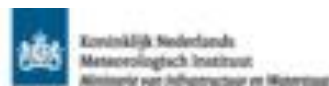
- In 2027 is 20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken aangelegd en doorgetrokken.

Klimaatadaptatie – hoe zit het?

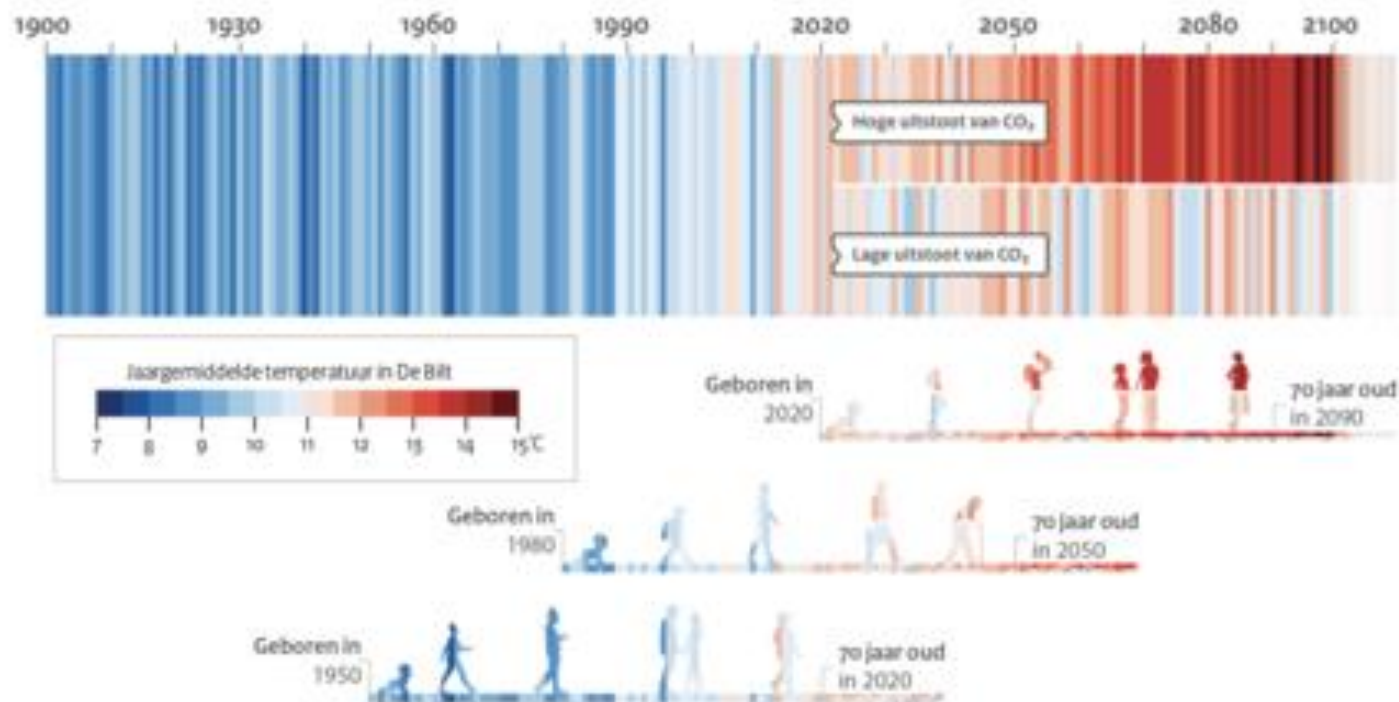
Vier scenario's voor klimaatverandering in Nederland rond 2100

Klimaatadaptatie – hoe zit het?

Klimaatverandering in Nederland: wat ga jij hiervan meemaken?

De mate waarin huidige en toekomstige generaties te maken krijgen met een warmere en andere wereld hangt af van keuzes nu.

Iedereen merkt het: ons klimaat verandert. De temperatuur in Nederland is sinds 1901 al met ruim 2°C gestegen. Weersextremen volgen elkaar snel op. Hoe meer en hoe eerder we wereldwijd de uitstoot beperken, hoe minder opwarming en zeespiegelstijging en hoe minder we last krijgen van zomerdroogte, extreme hitte en zware regen.

Klimaatadaptatie – doelen (landelijk)

Doelstellingen	2030	2040	2050
Klimaatadaptatie	Waterrobuust en klimaatbestendig		

Klimaatadaptatie – doelen (gemeente)

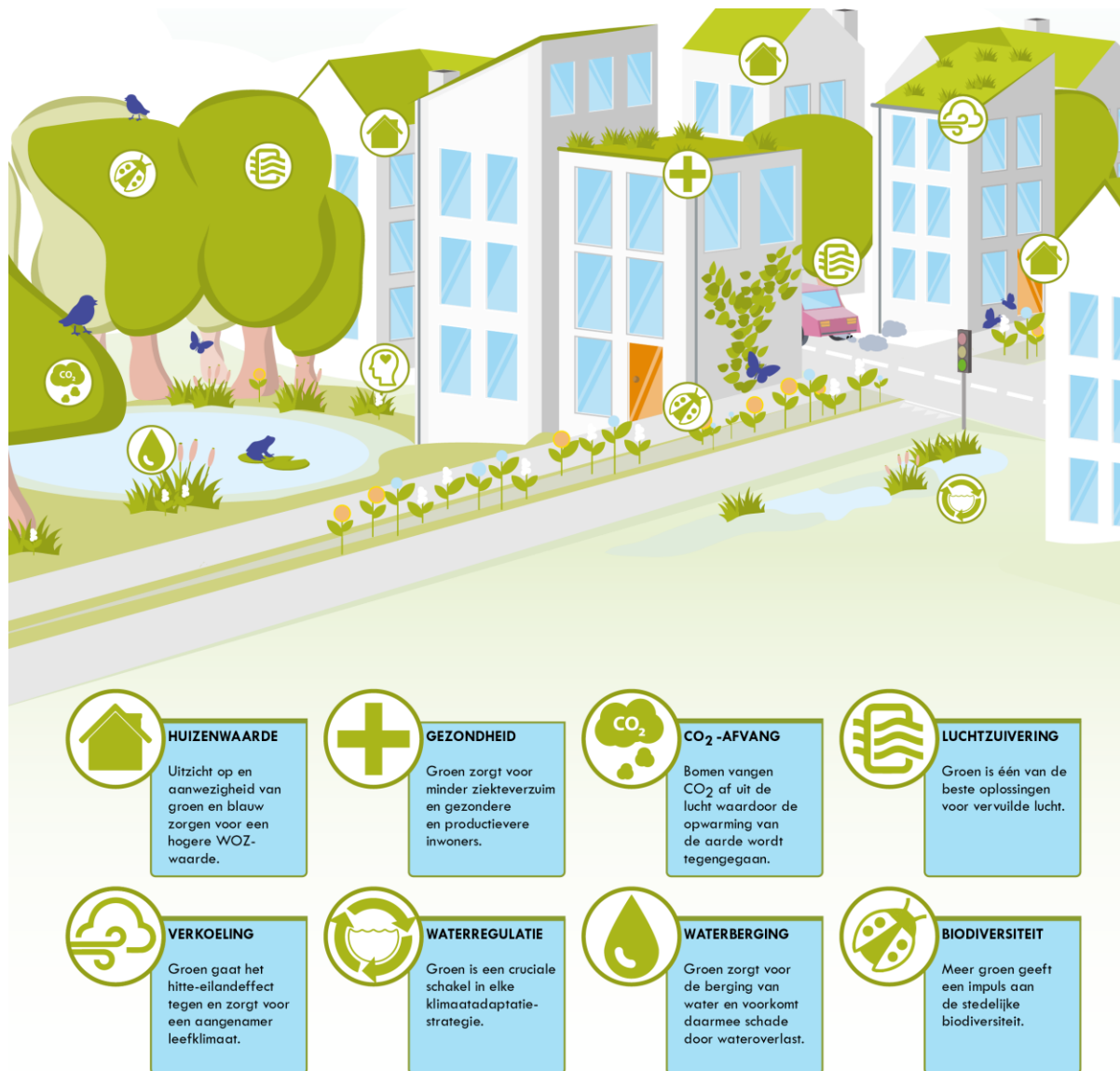
Thema duurzaamheid

- In 2027 wordt bij alle geplande rioolvervangingsprojecten een apart regenwaterriool aangelegd, waarbij omwonenden actief worden uitgenodigd om hun hemelwater af te koppelen en aan te sluiten op dit regenwaterriool.
- In 2029 wordt er bij de inrichting van alle nieuwe gebieden, maar ook bij aanpassingen van alle bestaande gebieden, expliciet rekening gehouden met de watersituatie, zodat verdroging tegen wordt gegaan, en wateroverlast wordt voorkomen.

Thema multifunctioneel landelijk gebied

- In 2029 zijn alle gemeentelijke watergangen in het buitengebied aangepast, zodat ze hevige regenval beter kunnen opvangen en water langer kunnen vasthouden.

Vergroenen - hoe zit het?

Vergroenen - Wat doen we zelf?

- Aanleggen wadi's
- Waterbergingsinstallaties
- Maaibeleid
- Natuur aanleggen / verbinden

Vergroenen – werkzaamheden

We vergroenen om de biodiversiteit te beschermen en om ons beter voor te bereiden op extreme weersomstandigheden en hitte, droogte en wateroverlast.

- Faciliteren en aanmoedigen gevel- en boomtuinen
- Faciliteren en aanmoedigen bijen- en vlindertuinen
- Subsidieregeling afkoppelen van regenwater, het wippen van tegels, het aanleggen van een groen dak.
- Aanbieden tuincoaches voor gratis voorlichting
- Hemelwaterverordening
- Samenwerken op gebied van natuur- en biodiversiteitsversterking,
 - Dommeldal uit de verf
 - GGA Strabrecht

Voor een uitgebreider overzicht zie ook jaarverslag

Vergroenen – uitdagingen

- Groene acties kunnen botsen met andere belangen en afwegingen, zoals parkeerplekken of woningbouw.
- Biodiversiteit is niet meetbaar
- Groene acties geven niet direct een financieel voordeel of zijn direct voelbaar

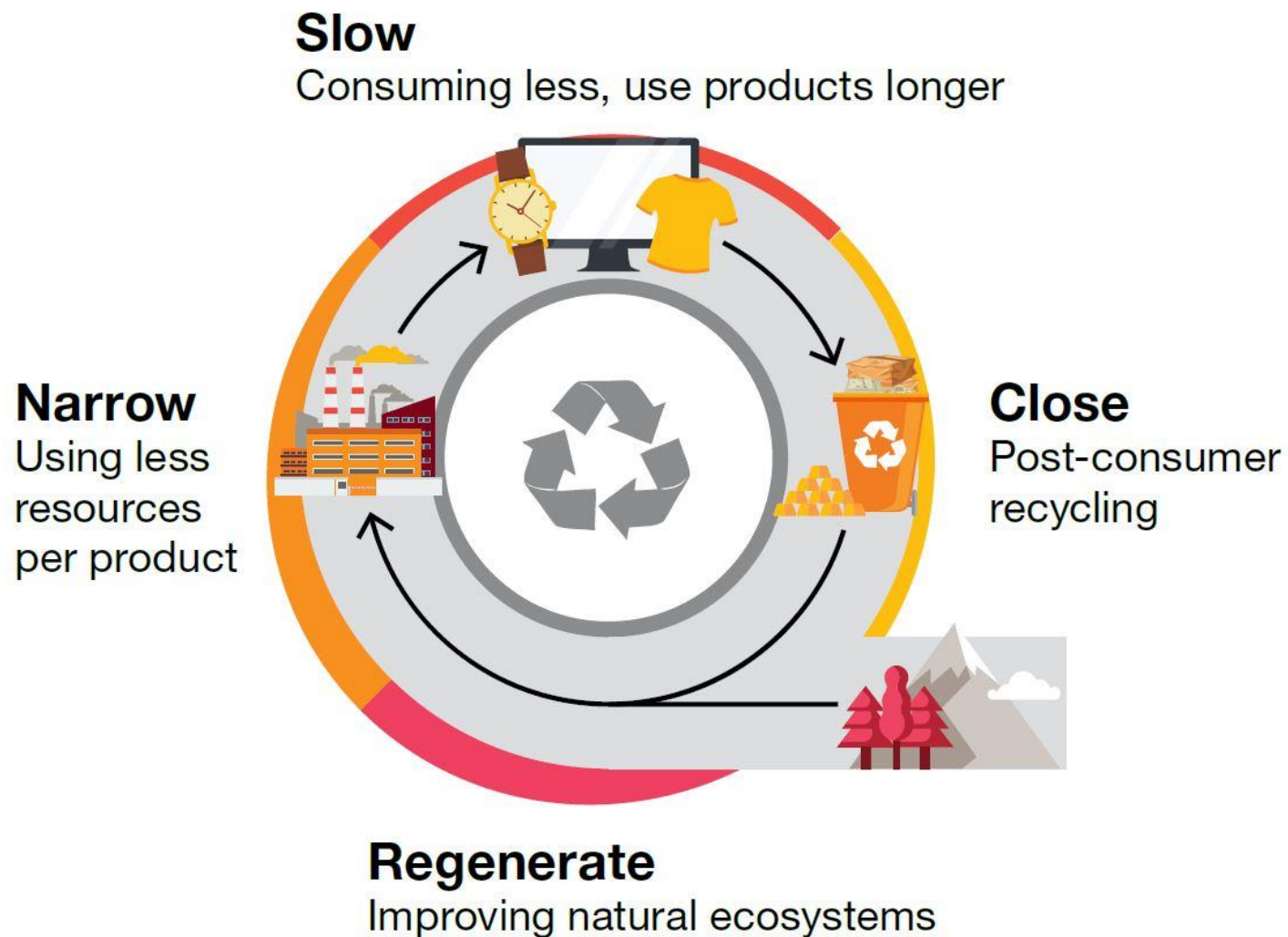
Vergroenen – Blik op de toekomst

- Natuurinclusief bouwen
- Invulling 8m2 groen
- Opzetten monitoring
- Creëren van koele plekken

Vergroenen – partners en samenwerking

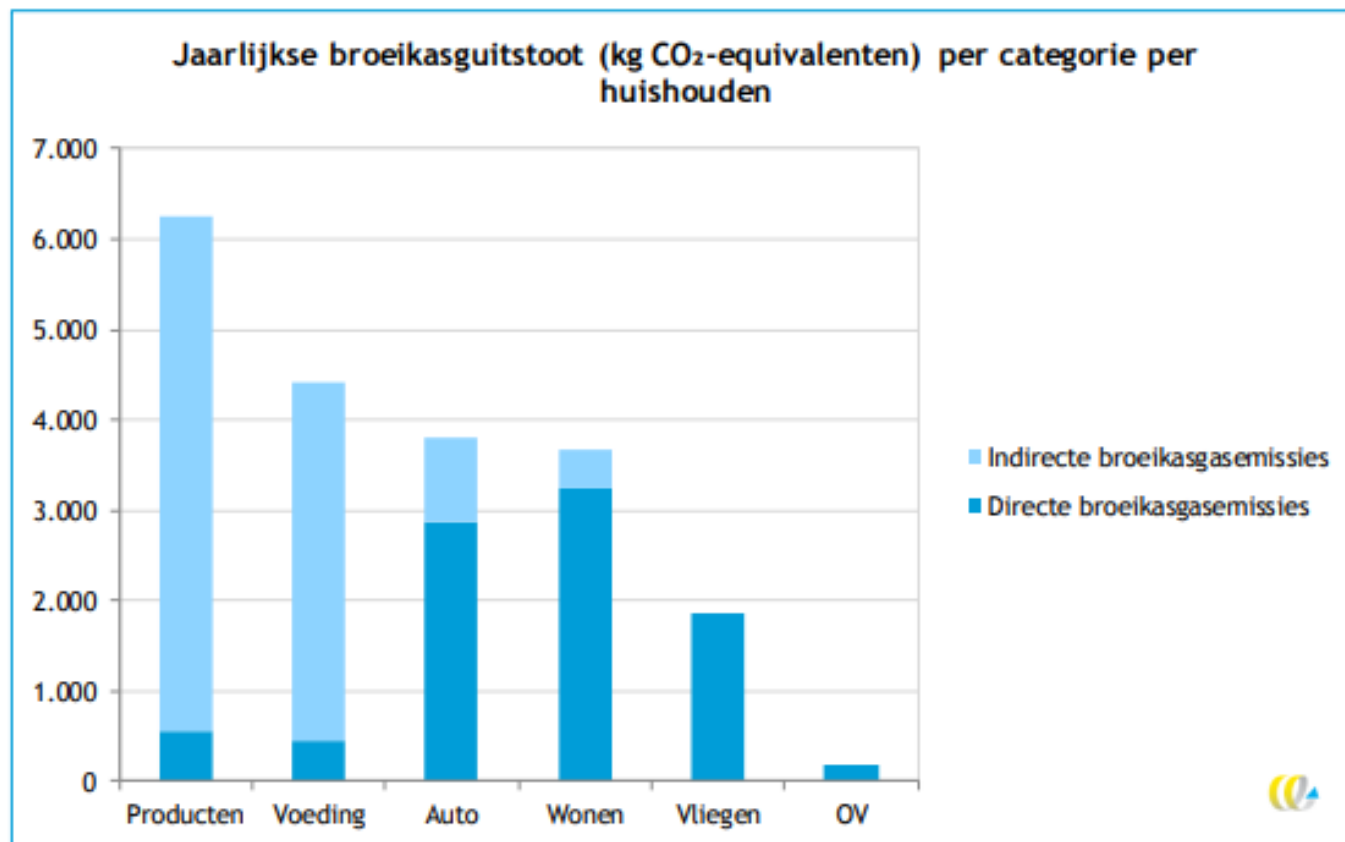
- IVN Geldrop en IVN Mierlo
- Groenrijk Geldrop
- Provincie
- Waterschappen
- Brabants landschap
- Bosgroep Zuid Nederland
- Staatsbosbeheer

Circulariteit – Hoe zit het?

Circulariteit – Hoe zit het?

Energie besparen reduceert directe CO2 uitstoot
Circulariteit reduceert indirecte CO2 uitstoot
+ reduceert grondstofafhankelijkheid
+ reduceert milieuvervuiling en biodiversiteitsverlies

Circulariteit – Hoe zit het?

CO₂eq-emissies per vierkante meter van een gemiddelde nieuwbouwwoning in 2021

CO ₂ eq-emissies per m ² in 2021 door materialen en bouw	ca. 340 kg CO ₂ eq
CO ₂ eq-emissies per m ² door energiegebruik in de periode van 2021 tot 2030	ca. 50 kg CO ₂ eq

CO₂-eq-emissies De gemiddelde CO₂-eq uitstoot door materialen en bouw van alle nieuwbouwwoningen in 2021 (groen) en de gemiddelde CO₂eq-uitstoot door energiegebruik van deze woningen (oranje) in de periode tot aan 2030.

Circulariteit - Doelen

Doelstellingen	2030	2040	2050
Grondstoffen	50% minder metalen, mineralen en fossiele grondstoffen		Duurzame hernieuwbare grondstoffen
Afval			Er bestaat nauwelijks afval
Economie			Circulaire economie

Circulariteit - Doelen

Thema duurzaamheid

- In 2030 is 60% van het huishoudelijk afval recyclebaar.

Thema mobiliteit

- In 2028 is deelmobiliteit een bekend en toegankelijk alternatief

Circulariteit – Wat doen we zelf?

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkopen
- Deelauto's

Circulariteit – Werkzaamheden

We stimuleren het scheiden van afval

- Diftar
- Ophaalbeleid
- E-waste
- Textielrace
- GFE-pilot

We zetten in op gedragsverandering en stimuleren van herbruik en delen van spullen

- Samenwerking met 't Goed
- Het Repair Café

Voor een uitgebreider overzicht zie ook jaarverslag

Circulariteit – Uitdagingen

- Gedragsverandering is lastig
- Circulariteit is een abstract begrip en de dreiging van grondstoffen schaarste wordt niet goed gevoeld
- Minder nieuw kopen, langer met spullen doen en spullen delen voelt alsof er iets afgenomen wordt / minder mag

Circulariteit – Blik op de toekomst

- Actieplan circulariteit
- Actualisatie GPR / beleid circulair bouwen
- Beleid deelmobiliteit
- Pilots deelmobiliteit
- Effectiever circulariteit meenemen in aanbestedingen, infra en bouwplannen

Circulariteit – Partners en samenwerking

- Cure
- Basisscholen
- Het Goed
- Kloffie en Co

Communicatiestrategie: het bereiken van de andere doelgroep

Wie willen we eigenlijk bereiken?

- Mensen die openstaan voor duurzame keuzes, maar vastlopen of eerst bewijs en voordelen willen zien van de maatregelen. Ze zijn afwachtend en hebben vertrouwen en motivatie nodig om in actie te komen.
- Mensen die al actief zijn met duurzaamheid en graag stappen blijven zetten. Ze dienen als voorbeeld en leveren het bewijs waar veel inwoners behoefte aan hebben.

Dit betekent dat we onze communicatie richten op:

- Het informeren van inwoners over het belang van het nemen van actie en de impact die individuele acties hebben
- Het geven van handelingsperspectief en concrete stappen die men kan zetten
- Het zien dat duurzame keuzes al gemaakt worden en dat mensen er hierdoor op vooruit gaan

Communicatiestrategie – zorgen voor herkenning en vertrouwen

- We hebben een nieuwe website waardoor informatie beter vindbaar is
- We hebben een eigen branding waardoor inwoners ons beter herkennen
- We laten vaker zien wat er allemaal al gebeurt op het vlak van duurzaamheid
- We gaan vaker in gesprek met inwoners

Samenhang thema's en opgaven

Thema's

- Bestaanszekerheid
- Leefbare, groene wijken
- Doorlopend groen
- Multifunctioneel landelijk gebied
- Economische kracht
- Mobiliteit
- Bedrijfsvoering

Opgaven

- Scholenbouw
- Wonen
- Coevering
- Gijzenrooi
- Gebiedsontwikkeling
- Centrum Geldrop
- Bedrijventerreinen

Wat we nog willen meegeven

- De gevolgen van duurzaam beleid zijn vaak niet direct zichtbaar of merkbaar
- Toch is het cruciaal om duurzaamheid nu al mee te nemen in elke beslissing
- Zo voorkomen we dat het in de toekomst ingewikkelder, tijdrovender, ingrijpender en duurder wordt.